

afdeling
Maatschappelijk beleid

steller
M.E. Vonk

gouda
27 juni 2023

dossiernummer
7278

telefoon
06-48135704

onderwerp

Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Gouda 2023

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Vaststelling van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Gouda 2023.

Toelichting

In het bestuursakkoord is opgenomen dat de gemeente Gouda het van groot belang vindt om toegang tot de juiste zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar te houden voor Gouwenars die dit nodig hebben. De aanpassing van de Verordening is erop gericht dat inwoners die ondersteuning nodig hebben vanuit de Jeugdwet of de Wmo 2015 deze ook krijgen en dat de ondersteuning van goede kwaliteit is. De nieuwe Verordening (verder 'Verordening 2023') geeft hiervoor de juridische kaders. De Verordening 2023 stelt de gemeente in staat om de inwoner nog beter van dienst te zijn en maatwerk te leveren. Zo is er meer aandacht voor het waarborgen van kwaliteit van de ondersteuning, ook als er indicaties voor langere tijd worden afgegeven.

De verordening is een juridisch document waarin wettelijke kaders worden vastgesteld. De gemeente wil niet enkel de juridische kaders vastleggen, maar wil ook vastleggen hoe inwoners benaderd worden. Daarom zijn aan het begin van de Verordening 2023 overwegingen opgenomen die aansluiten op de nota Sociaal Domein 'Iedereen kan meedoen'. Dit betekent in ieder geval dat in Goudse inwoners met een ondersteuningsvraag benaderd worden op basis van gelijkwaardigheid, de hele leefsituatie van inwoners wordt meegenomen in het onderzoek en inwoners ondersteuning zo kort als kan en zo lang als nodig ontvangen. Deze overwegingen zijn leidend in de manier waarop de lokale toegang het contact aangaat met inwoners. De juridische kaders van de Verordening 2023, en in navolging daarvan de Regeling, zijn daarin uitdrukkelijk geen belemmering, maar ondersteunen bij het bepalen van de best passende ondersteuning voor inwoners, gericht op maatwerk en goede kwaliteit.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

De huidige verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Gouda 2020 (hierna: 'Verordening') is gedateerd en op een aantal punten aan vernieuwing toe. Daarom is in de afgelopen periode gewerkt aan een herziening van de Verordening. In de Verordening 2023 zijn hoofdzakelijk de volgende punten gewijzigd:

- Er zijn overwegingen toegevoegd aan het begin van de Verordening 2023.
- De toegang tot jeugdhulp en de Wmo is vollediger uitgewerkt. Vanuit juridische overwegingen zijn de aanmeldprocedures voor Jeugd en Wmo uit elkaar gehaald. Daarnaast is de relatie tussen eigen mogelijkheden en eigen regie van de inwoner en de noodzaak tot hulp vanuit de gemeente beter uitgewerkt.
- Het persoonsgebonden budget (pgb) is verder uitgewerkt. De belangrijkste wijziging is de invoering van een pgb-plan met kwaliteitseisen en een vaardigheidstoets.

Op deze herziening is advies gevraagd van de Goudse Adviesraad Sociaal Domein en hierop heeft het college een reactie gegeven. In dit voorstel wordt de gemeenteraad gevraagd om de Verordening 2023 vast te stellen.

2 Argumenten

2.1 De Verordening bevat de lokale uitwerking van de Jeugdwet en Wmo 2015. Dit zijn wetten die de gemeente verantwoordelijkheden voorschrijven bij het bieden van ondersteuning aan inwoners met een ondersteuningsbehoefte

De Jeugdwet en de Wmo 2015 zijn per definitie bedoeld om inwoners met een ondersteuningsbehoefte ondersteuning te bieden. Daarmee is ook de lokale uitwerking in een verordening en later ook in een regeling hier primair op gericht.

2.2 De overwegingen aan het begin van de Verordening 2023 laten zien hoe de gemeente inwoners wil benaderen

In het informele participatietraject hebben de GASD en GCR aangegeven in de verordening graag meer terug te willen zien van de uitgangspunten die de gemeente hanteert bij de benadering van inwoners. Daarom zijn aan het begin van de Verordening 2023 overwegingen opgenomen. De overwegingen zijn bedoeld om inwoners meer inzicht te geven in hoe we een inwoner met een ondersteuningsbehoefte tegemoet willen treden. In de overwegingen is opgenomen dat in de werkwijze van de gemeente de inwoner centraal gesteld wordt en samen met de inwoner gezocht wordt naar de best passende ondersteuning.

2.3 De toegang voor Jeugdhulp- en Wmo-voorzieningen is aangepast en sluit beter aan bij beide wetten

De beslistermijnen voor een aanvraag Jeugdhulp zijn in de Jeugdwet niet gedefinieerd. Daarom zijn de termijnen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Dit betekent dat het college binnen acht weken op een aanvraag Jeugdhulp moet besluiten. De Wmo 2015 kent een eigen aanvraagprocedure, waardoor een integrale verordening voor wat betreft identieke processen van de Wmo en Jeugdwet juridisch kwetsbaar is. In de uitwerking van de toegang wordt in de Verordening 2023 ook meer recht gedaan aan de termen 'eigen regie' en 'eigen kracht' zoals die zijn beschreven in de Wmo 2015 en de Jeugdwet.

2.4 De aanvraag voor ondersteuning in de vorm van een pgb moet worden onderbouwd met een pgb-plan waardoor de kwaliteit van de ondersteuning beter kan worden geborgd.

Door de invoering van het pgb-plan, de kwaliteitseisen en vaardigheidstoets kan ten gunste van de inwoner beter worden toegezien op een goede kwaliteit van de ondersteuning die de inwoner wenst in te kopen met het pgb. Zo wordt bijvoorbeeld zo veel als mogelijk voorkomen dat ondersteuning bij onbetrouwbare zorgverleners wordt ingekocht. Ook krijgt een inwoner een beter beeld van wat er van een budgethouder verwacht wordt en kunnen beschikkingen voor pgb's beter worden onderbouwd. Bovendien wordt hiermee voldaan aan de voorwaarden die beide wetten stellen om in aanmerking te komen voor een pgb:

1. De cliënt is in staat om zijn eigen belangen te behartigen, eventueel met ondersteuning,
2. De cliënt kan motiveren waarom hij pgb wenst (Wmo) of waarom het aanbod gecontracteerde hulp niet passend is (Jeugdwet),
3. Naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de gewenste ondersteuning van goede kwaliteit is.

Deze nieuwe werkwijze voor het pgb wordt onderzocht in een pilot. In de pilot zijn vanaf halverwege 2022 inwoners met een pgb die een melding deden voor een herindicatie meegenomen. Vanaf begin 2023 zijn in de pilot op aanraden van de Goudse Adviesraad Sociaal Domein (GASD), de Goudse Cliëntenraad (GCR) en de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking (GAB) ook inwoners die voor het eerst hun ondersteuning wilden bekostigen met een pgb, meegenomen. Tot nu toe hebben 20 inwoners deelgenomen. In de pilot vullen inwoners het pgb-plan in en hebben ze een gesprek hierover met een consultant.

De voorlopige resultaten van de pilot laten zien dat het invoeren van het pgb-plan met kwaliteitseisen en een vaardigheidstoets het gewenste effect heeft. We zijn in verbinding met de inwoner, kunnen rekening houden met de wensen van de inwoner als het gaat om eigen regie en tegelijkertijd borgen dat de ondersteuning die door inwoner wordt ingekocht van goede kwaliteit is.

Naar aanleiding van verbeter suggesties van deelnemende inwoners en informele gesprekken met de GASD, GCR, GAB zijn de volgende aandachtspunten meegenomen:

- De informatievoorziening omtrent het persoonsgebonden budget wordt verbeterd.

-Het pgb plan is op diverse punten tekstueel en qua vormgeving verbeterd en hierdoor toegankelijker gemaakt voor de inwoners.

Tot de vaststelling van de Verordening 2023, en in navolging daarvan de Regeling, zal de nieuwe pgb-werkwijze worden onderzocht en aan de hand van de ervaringen verder worden verbeterd.

2.5 De kaders voor beschermd wonen en opvang zijn aangevuld

Beschermd wonen en opvang zijn in de Verordening te beknopt weergegeven. In de Verordening 2023 zijn de voorzieningen die vallen onder beschermd wonen en opvang toegevoegd aan de opsomming van de Wmo-voorzieningen. Daarnaast zijn de verschillende toegangsroutes naar deze voorzieningen toegevoegd en zijn de criteria en weigeringsgronden aangevuld. Ook is de bijdrage in de kosten voor deze voorzieningen verder uitgewerkt.

2.6 Partijen die inwoners met ondersteuningsvragen vertegenwoordigen zijn betrokken bij de totstandkoming van de Verordening 2023

De Verordening 2023 is bedoeld om inwoners meer inzicht te geven in de lokale kaders voor Jeugdhulp en Wmo. Daarom zijn de GASD, de GCR en - als informele gesprekspartner - ook de GAB betrokken geweest bij de realisatie van deze verordening. Op 19 oktober en 16 november 2022 hebben overleggen met hen plaatsgevonden. De GCR en GAB hebben informeel gereageerd op eerdere versies van de Verordening 2023. De GASD hield zich meer op de achtergrond vanwege de formele adviesrol later in het proces. Naar aanleiding van de inbreng van de GASD, GCR en GAB zijn onder meer de overwegingen toegevoegd in de Verordening 2023 en is gewerkt aan een toegankelijke tekst, gericht op de ondersteuning van inwoners.

De GASD heeft een formeel advies op de Verordening 2023 uitgebracht. Hun advies en de reactie van het college hierop zijn bijgevoegd. Aan de hand van het advies van de GASD is nog een aantal zaken toegevoegd en verduidelijkt.

3 Kanttekeningen

3.1 Aanpassingen kunnen leiden tot meer bezwaren

Door bijvoorbeeld het verankeren van kwaliteitseisen die aan het pgb gesteld worden, kan het college beter toetsen of de ondersteuning die de inwoner wil inkopen van goede kwaliteit is. Dit kan mogelijk tot gevolg hebben dat een inwoner de ondersteuning niet bij de gewenste zorgverlener kan inkopen. Dit kan leiden tot meer bezwaren. Toch zijn deze aanpassingen nodig om goede kwaliteit te waarborgen. Het college heeft als wettelijke taak om in het belang van de inwoner te toetsen of de ondersteuning veilig, doeltreffend en cliëntgericht wordt verstrekt en gewaarborgd is dat de ondersteuning via pgb van goede kwaliteit is. Bovendien behoudt de inwoner hoe dan ook recht op ondersteuning, die door middel van pgb of zorg in natura verleend kan worden.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Juridische gevolgen

Op grond van de Wmo 2015 en de Jeugdwet dient de Raad bij verordening vast te stellen op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een inwoner voor een maatwerkvoorziening of individuele voorziening (jeugdhulp) in aanmerking komt. Deze verordening bevat daarvan de nadere uitwerking. Bij het verlenen van ondersteuning in de vorm van een pgb, dient het college te beoordelen of de inwoner op eigen kracht voldoende in staat is de aan een pgb verbonden taken op een verantwoorde manier uit te voeren. Ook heeft het college als taak om te beoordelen of de in te kopen ondersteuning van goede kwaliteit is. De Verordening 2023 bevat de kaders om hier uitvoering aan te geven.

Financiële gevolgen

De verordening bevat een lokale vertaling van de landelijke wettelijke kaders voor Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. In beide gevallen gaat het om een opneemregeling. Dit betekent dat er geen budgettair plafond voor is. Wanneer op grond van de Verordening 2023 en in navolging daarvan de Regeling vastgesteld wordt dat maatschappelijke ondersteuning en/of jeugdhulp nodig is, dan moet die ook verstrekt worden.

5 **Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking**

6 Communicatie / interactiviteit

Burgemeester en wethouders van Gouda,
de secretaris, de burgemeester,